

Ти залишаєшся батьком.

Компас із 7 кроків
проти батьківського відчуження.

Посібник для батьків, чиї діти живуть
у Німеччині, а доступ заборонено.

Michael Bonn

michaelbonn.de

Передмова

Якщо ви відкрили цей посібник, мабуть, багато чого вже сталося.

Остання домовленість про контакти порушена. Повідомлення стають коротшими. Ваша дитина мовчить у телефон.

Ви погано спите. Ви прокручуєте в голові розмови — і запитуєте себе, коли зробили вирішальну помилку. Правда: ви її ще не зробили. Але ви на межі того, щоб зробити кілька одразу.

Мене звуть Міхаель Бонн. Я не адвокат. Я консультант з комунікацій та супроводу справ у німецькому сімейному праві — понад двадцять років поруч з батьками, які не хочуть втратити своїх дітей.

Сім кроків. У кожному — чітка мета, чіткий інструмент, конкретна наступна дія. І над усім одне золоте правило:

Ви ніколи не повинні бути тим, хто загострює ситуацію. Ви повинні бути тим, хто до кінця готовий до співпраці.

Це не слабкість. Це стратегія.

Що таке батьківське відчуження насправді

Батьківське відчуження — це не стиль виховання. Не риса характеру. Не прикрий побічний ефект невдалих стосунків.

Батьківське відчуження — це форма емоційного насильства над дитиною.

Судова практика визначає Bindungstoleranz як здатність і готовність батька забезпечувати контакти дитини з іншим батьком без напруги — в ідеалі активно їх підтримувати.

OLG Celle, 02.01.2018 – 10 UF 126/16; BGH, 16.03.2011 – XII ZB 407/10.

Темізюрек виділяє три позиції: Bindungsfürsorge (активна підтримка), Bindungstoleranz (просте терпіння), Bindungsblockade (активне блокування). Кіндлер і Зальцгебер підтверджують: простого терпіння недостатньо.

Temizyürek, ZKJ 6/2014; Kindler/Salzgeber, PdR 33(1), 2023.

Німецьке право на вашому боці. § 1626 абз. 3 BGB встановлює: благо дитини, як правило, включає спілкування з обома батьками.

BVerfG, 28.08.2025 – 1 BvR 810/25; BVerfG, 27.08.2025 – 1 BvR 1473/25.

У вас не лише моральне право. У вас є юридичне право.

Готовність до сприяння — недооцінена зброя

Готовність до сприяння означає волю активно підтримувати стосунки дитини з іншим батьком. Якщо мати блокує контакт — це серйозне порушення. Але якщо ви у відповідь нападаєте на матір або використовуєте дитину — ви порушуєте той самий критерій.

Я підтримую стосунки моєї дитини з іншим батьком — навіть якщо це вимагає від мене зусиль.

Воля дитини — та її межі

Суди розрізняють автономну волю та індуковану волю. Кожен тиждень без контакту зміцнює відторгнення. Час працює проти вас.

Чому більшість батьків роблять неправильні кроки

За роки я супроводжував сотні справ. Помилки батьків на цьому етапі дивовижно схожі.

Перша помилка: занадто довге очікування.

Багато батьків місяцями сподіваються, що все владнається само собою.

Друга помилка: занадто рання ескалація.

Суди алергічно реагують на батьків, які вриваються з порога.

Третя помилка: емоційна заплутаність.

Кожен WhatsApp, написаний згарячу, одного дня стане скріншотом у судовій справі.

Четверта помилка: хотіти сперечатися на рівних.

Мати провокує. Ви реагуєте. Цю гру завжди програє той, хто починає в неї грати.

П'ята помилка: давати дитині доручення.

"Скажи мамі, що..." — діти не посильні.

Сім кроків

Кожен крок базується на попередньому. Не піддавайтеся спокусі пропускати кроки.

Крок 1 — Документувати замість обговорювати

Принцип.

Без доказів відчуження залишається звинуваченням. З доказами стає фактом.

Конкретний крок.

Заведіть сьогодні хронологічне dossier. Дата, час, формулювання, свідки.

Помилка, якої ви уникаєте.

Документуйте і власну кооперативну поведінку.

Крок 2 — Залучити Югендамт як партнера

Принцип.

Югендамт має законний мандат, який грає на вашу користь.

Конкретний крок.

Заявіть свої права письмово (§ 18 абз. 3 SGB VIII).

Помилка, якої ви уникаєте.

Будьте ввічливі, наполегливі та задокументовані.

Крок 3 — Судове визначення порядку спілкування

Принцип.

Без виконуваного рішення вам нічого примушувати.

Конкретний крок.

Подайте заяву про визначення порядку спілкування (§ 1684 абз. 3 BGB). Наполягайте на експертизі.

BVerfG, 1 BvR 810/25; OLG Karlsruhe, 20 UF 63/24.

Помилка, якої ви уникаєте.

Ніколи не подавайте максимальних вимог, які не збираєтесь реалізовувати.

Крок 4 — Примусові заходи

Принцип.

Штрафи до 25 000 €, арешт до шести місяців (§ 89 FamFG). У справі Анетте В. матір було засуджено до 30, потім до 150 діб арешту.

Конкретний крок.

Заява про примусові заходи при недотриманні рішення.

OLG Celle – 10 WF 135/22, FamRZ 2023, 527.

Помилка, якої ви уникаєте.

Дочекайтеся другого порушення.

Крок 5 — Опіка над спілкуванням

Принцип.

Передача права визначати контакти третій особі.

Конкретний крок.

§ 1684 абз. 3 реч. 3 BGB при тривалому порушенні обов'язку доброчесної поведінки.

Помилка, якої ви уникаєте.

Не плутайте опіку над спілкуванням з контрольованим спілкуванням.

Крок 6 — Позбавлення права визначати контакти

Принцип.

Якщо й опіка не допомагає: § 1666 BGB.

Конкретний крок.

Усі м'якші заходи мають бути вичерпані.

Помилка, якої ви уникаєте.

Дивіться вперед.

Крок 7 — Передача батьківських прав

Принцип.

Відсутність Bindungstoleranz стає самостійним критерієм опіки. OLG Celle передало опіку батькові після багаторічного систематичного блокування матір'ю.

Конкретний крок.

Подвійна перевірка блага дитини (§ 1671 BGB).

OLG Celle, 02.01.2018 – 10 UF 126/16; § 1671 BGB.

Помилка, якої ви уникаєте.

Зі мною діти збережуть обох батьків — з нею втратять одного.

Золоте правило

Ви ніколи не повинні бути тим, хто загострює ситуацію. Ви повинні бути тим, хто до кінця готовий до співпраці.

По-перше: Хто систематично зберігає спокій, поки інша сторона загострює, — змінює сприйняття в залі суду.

По-друге: Обов'язок добросовісної поведінки з § 1684 абз. 2 BGB — це юридичний обов'язок.

По-третє: Ваша дитина це відчуває. Через двадцять років вона зрозуміє, хто шукав вихід, а хто будував глухий кут.

Що ви можете зробити вже сьогодні

Перше: Заведіть цифрове дос'є.

Друге: Хронологія останніх трьох місяців. Дата, подія, доказ.

Третє: Оберіть тон. Відтепер пишіть кожне повідомлення так, наче його зачитуватимуть вголос у суді.

Ці три кроки коштують вам одного вечора. Вони кардинально змінять динаміку вашої справи.

Про мене

Понад двадцять років я супроводжую батьків. Я не адвокат. Я роблю з вас клієнта, про якого ваш адвокат мріє.

Щопонеділка: Безкоштовна телефонна консультація.

Michael Bonn

Hilde-Mangold-Straße, Фрайбург, Німеччина

+49 1575 795 9463 · info@michaelbonn.de · michaelbonn.de

Ваша дитина потребує вас. Я допоможу вам її не втратити.

Джерела

BVerfG 1 BvR 810/25, NJW 2026, 383

BVerfG 1 BvR 1473/25

BVerfG 1 BvR 1248/09

BGH XII ZB 407/10, FamRZ 2011, 796

BGH XII ZB 47/15, FamRZ 2016, 1752

BGH XII ZB 247/11

BGH XII ZB 81/09

OLG Celle 10 UF 126/16

OLG Celle 10 WF 135/22; 10 UF 116/22; 10 UF 245/20

OLG Karlsruhe 20 UF 63/24

OLG Brandenburg 9 UF 115/23

Balloff, 4. Aufl. 2022, Nomos

Kindler/Salzgeber, PdR 33(1), 2023

Temizyürek, ZKJ 6/2014

Bonn, Väter im Familienrecht, 2026

Правове застереження

Цей посібник не замінює юридичну консультацію. Застосовується німецьке право. © Michael Bonn.